

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบโน
ตำบลป่ายุบโน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม

สวนลุงเดือน (โครงการต่อเนื่อง)

โดยในพื้นที่สวนลุงเดือน เป็นพื้นที่ครัวเรือนต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์ สุโขค หนอง นา โมเดล (บ้านนายเดือน จันอินทร์) หมู่ที่ ๕ ตำบลปายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีการดำเนินงาน "น้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สู่แผนปฏิบัติการ ๙๐ วัน ปลุกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร" ระยะที่ ๒ สร้างวัฒนธรรมปลูกพืชผักประจำครัวเรือน เพื่อเป็นการต่อยอดและขยายผลการดำเนินงานโครงการปลุกผักสวนครัว เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีตัวแทนจากหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่าย กลุ่ม และองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมลงนาม จำนวน ๒๑ หน่วยงาน ที่อยู่ หมู่ที่ ๕ ตำบล ปายุบใน อำเภอวังจันทร์ ระยอง โทรศัพท์: ๐๖๕ ๕๓๕ ๖๒๒๓

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรมและแผนแผนไทย

ศูนย์กิจกรรมสมุนไพรไทย (โครงการต่อเนื่อง)

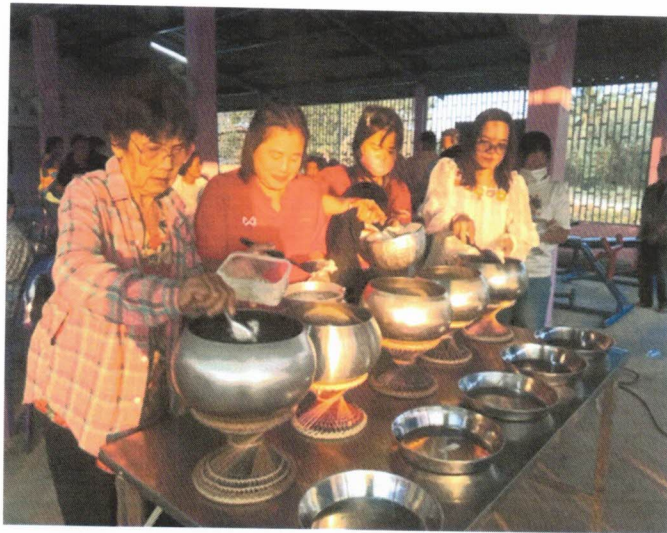
ศูนย์กิจกรรมสมุนไพรไทย เขาขุนอินทร์ เป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง และสุดยอดแหล่งเรียนรู้จังหวัดระยอง เป็นศูนย์ร่วมผลิตภัณฑ์พืชผักปลอดสารพิษ สมุนไพร ถ่ายทอดและสาธิตให้ผู้อื่นได้เรียนรู้ ณาไปปรับ ประยุกต์จนประสบความสำเร็จ เป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จากความรู้ ความเชี่ยวชาญ และการอุทิศตนในการถ่ายทอดความรู้ของ คุณ ดำรงค์ศักดิ์ ชุมแสงพันธ์ จึงได้รับการยกย่อง ให้เป็น “คนดีศรีเมืองระยอง” เมื่อ พุทธศักราช ๒๕๔๕ และ “ครูภูมิปัญญาไทย ด้านการแพทย์แผนไทย” เมื่อ พุทธศักราช ๒๕๔๖ ที่ตั้ง เลขที่ ๙๙ หมู่ที่/หมู่บ้าน ม.๑ บ้านขุนอินทร์ ตำบล ป่ายุบใน อำเภอ วิังจันทร์ จังหวัด ระยอง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับ ศาสนา ประเพณี ฯลฯ

ประเพณีทำบุญกลางทุ่ง

ประเพณีทำบุญกลางทุ่งบ้านเขาขุนอินทร์ หมู่ที่ ๑ และบ้านคลองหวายโสม หมู่ที่ ๕ ตำบลป่ายุบใน เป็นประเพณีประจำถิ่นที่มีการสืบทอดกันมาจากการอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยจะมีการจัดให้มีขึ้นใน ชั้น ๑๑ ค่า เดือน ๓ ของทุกๆ ปี โดยประเพณีทำบุญกลางทุ่งนี้เป็นประเพณีที่จัดขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองหลังจากมีการเก็บเกี่ยวพืชผลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว รวมถึงเพื่อความเป็นสิริมงคลต่อเกษตรกรและประชาชนในหมู่บ้านอีกด้วย และเพื่อเป็นการรักษา วัฒนธรรมและประเพณีของหมู่บ้านให้ดำรงคงอยู่ต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบในร่วมกับชาวบ้านขุนอินทร์ หมู่ที่ ๑ และชาวบ้านคลองหวายโสม หมู่ที่ ๕ ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง จึงได้พร้อมใจกันจัดให้มี งานประเพณีทำบุญกลางทุ่งประจำปี ๒๕๖๖

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับ ศาสนา ประเพณี ฯลฯ

ประเพณีวิ่งควายตำบลป่ายุบใน (โครงการต่อเนื่อง)

การจัดงานประเพณีวิ่งควายสืบเนื่องมาจาก ชนบทไทยในสมัยก่อนนั้นมีอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำนา ทำไร่ คืออาชีพหลักและใช้แรงงานจากสัตว์ และสัตว์ที่นิยมมาใช้งานได้แก่ วัว ควาย ซึ่งหมดฤดูทำงานก็จะนำมาเป็นพาหนะเดินทางไปทำบุญตามวัดต่างๆ โดยเฉพาะงานบุญออกพรรษา เมื่อคนมารวมกันทำให้เกิดการชักชวนแข่งขันขี่ควายวิ่งแข่ง และก็นิยมแพร่หลายจนเป็นประเพณีที่สืบทอดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ชาวตำบลป่ายุบในได้ย้ายถิ่นฐานมาจากจังหวัดชลบุรีจึงนำประเพณีวิ่งควายมาถือปฏิบัติเป็นประเพณีประจำท้องถิ่น และกำหนดการจัดงานตรงกับวันแรม ๖ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกๆปี ณ บริเวณตลาดบ้านป่ายุบใน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับ ศาสนา ประเพณี ฯลฯ

ประเพณีสงกรานต์และวันผู้สูงอายุตำบลป่ายุบใน (โครงการต่อเนื่อง)

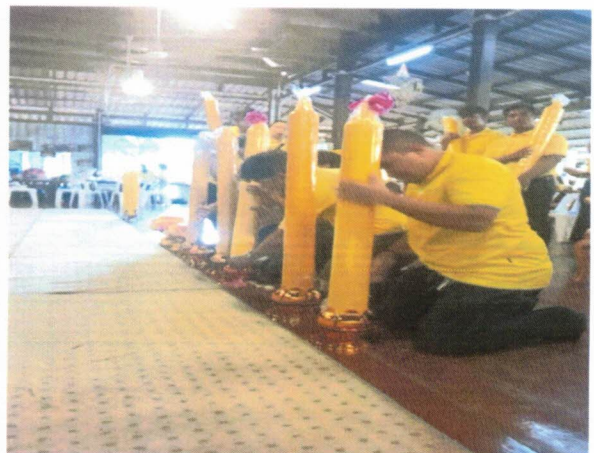
ประเพณีสงกรานต์หรือประเพณีปีใหม่ของไทย เป็นประเพณีที่ได้ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณกาล เป็นการเปลี่ยนศักราชใหม่ของไทย ประชาชนโดยทั่วไปได้ร่วมกันจัดกิจกรรมทางศาสนาขึ้นโดยกำหนดให้มีกิจกรรมการสงฆ์พระพุทธรูป พระสงฆ์ กิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุที่เคารพนับถือ กิจกรรมเกมการเล่นพื้นบ้าน ซึ่งในวันที่ ๑๓ เมษายน ของทุกปี จะเป็นวันผู้สูงอายุ ดังนั้นในช่วงเทศกาลวันสงกรานต์ จึงเป็นวันที่ครอบครัวได้พบปะกันซึ่งเป็นการแสดงความกตัญญูที่บุตรหลานมีต่อบุพการีหรือผู้สูงอายุและเป็นการปลุกฝังให้เด็กเยาวชนประชาชนทั่วไปได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของประเพณีสงกรานต์และความสำคัญของผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลป่ายุบใน เป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีหน้าที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์และจัดกิจกรรมวันผู้สูงอายุ เพื่อสืบทอดและรักษาประเพณีวัฒนธรรมไว้ต่อไป

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับ ศาสนา ประเพณี ฯลฯ

ประเพณีแห่เทียนพรรษา (โครงการต่อเนื่อง)

วันเข้าพรรษา เป็นวันสำคัญในพุทธศาสนาวันหนึ่ง ที่พระสงฆ์อธิษฐานว่าจะพักประจำอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง ตลอดระยะเวลาฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน ตามที่พระธรรมวินัยบัญญัติไว้ โดยไม่ไปค้างแรมที่อื่น หรือที่เรียกติดปากกันโดยทั่วไปว่า จำพรรษา ("พรรษา" แปลว่า ฤดูฝน, "จำ" แปลว่า อยู่) พิธีเข้าพรรษานี้ถือเป็นศาสนพิธีสำหรับพระภิกษุโดยตรง ละเว้นไม่ได้ ไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตาม เริ่มนับตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี (หรือเดือน ๘ หลัง ถ้ามีเดือน ๘ สองหน) และสิ้นสุดลงในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ หรือวันออกพรรษา แม้การเข้าพรรษาจะเป็นเรื่องของภิกษุ แต่พุทธศาสนิกชนก็ถือเป็นโอกาสดีที่จะได้ทำบุญ รักษาศีล และชำระจิตใจให้ผ่องใส ในวันนี้หรือก่อนวันหนึ่งวัน พุทธศาสนิกชนมักจะจัดเครื่องสักการะเช่น ดอกไม้ ธูปเทียน เครื่องใช้ เช่น สบู่ ยาสีฟัน เป็นต้น มาถวายพระภิกษุ สามเณรที่ตนเคารพนับถือ หรือมีการช่วยพระทำความสะอาดเสนาสนะ ซ่อมแซมกุฏิวิหารและอื่นๆ พอถึงวันเข้าพรรษาก็จะไปร่วมทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ ฟังธรรมและรักษาอุโบสถศีลกันที่วัด บางคนอาจตั้งใจงดเว้นอบายมุขต่างๆ เป็นกรณีพิเศษ เช่น งดเสพสุรา งดฆ่าสัตว์ เป็นต้น มีประเพณีที่สำคัญและสืบทอดกันเรื่อยมา ก็คือประเพณีหล่อเทียนพรรษา สำหรับให้พระภิกษุและพุทธศาสนิกชนทั่วไปได้จุดบูชาพระประธานในโบสถ์ซึ่งเทียนพรรษาสามารถอยู่ได้ตลอด ๓ เดือน และเป็นกุศลทานอย่างหนึ่งในการให้ทานด้วยแสงสว่าง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม

สานกระเป๋าจากผักตบชวา (โครงการใหม่)

โดยกลุ่มสตรี ตำบลป่ายูบใน หมู่ที่ ๕ ตำบลป่ายูบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง กิจกรรมสานกระเป๋าจากผักตบชวา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านหัตถกรรม พัฒนาผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจครัวเรือน การร่วมกลุ่มพัฒนาอาชีพ สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการ รักน้ำ รักป่า รักแผ่นดิน (โครงการใหม่)

ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ซึ่งทำให้อุณหภูมิโลกสูงขึ้น หรือภาวะโลกร้อน จึงได้มีการดำเนินโครงการ รักน้ำ รักป่า รักแผ่นดิน เพื่อเพิ่มจำนวนพื้นที่สีเขียว รักษาสมดุลธรรมชาติให้พื้นป่า ส่งเสริมให้ประชาชนปลูกต้นไม้

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม

โครงการ การเพาะเห็ดแดง (โครงการใหม่)

เห็ดแดง เป็นแหล่งผลิตธาตุไนโตรเจนที่ดี จึงสามารถนำมาใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์สำหรับพืชสด ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี และยังช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดิน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม

โครงการแปรรูปสมุนไพรกระดุกไก่ดำ (โครงการใหม่)

สมุนไพร กระดุกไก่ดำ มีสรรพคุณฤทธิ์ยับยั้งการปวดที่เกิดจากระบบประสาทส่วนกลางและส่วนปลาย ลดการอักเสบของข้อกระดูก

